

Рейтинговий звіт OMEG 002-002

про визначення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ТОВ «Омега»
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за українською Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	04.12.2008 р.
Дата оновлення:	31.03.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaC
Прогноз:	негативний

Рейтингова історія

Дата	04.12.2008	31.03.2009
Рівень кредитного рейтингу	uaBB	uaC
Прогноз	стабільний	негативний
Рейтингова дія	визначення	зниження

Рейтинг з рівнем uaC означає, що Позичальник ОЧІКУЄ ДЕФОЛТ за борговими зобов'язаннями.

Негативний прогноз указує на можливість зниження рейтингу протягом року при збереженні негативних тенденцій і реалізації поточних ризиків.

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій клієнтом, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо покупки або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Рівень кредитного рейтингу ТОВ «Омега» підтримується:

-

Рівень кредитного рейтингу ТОВ «Омега» обмежується:

- введенням мораторію на задоволення вимог кредиторів на 12 місяців та порушення провадження у справі про банкрутство Емітента.

Обґрунтування

ТОВ «Омега» зареєстроване Виконавчим комітетом Дніпропетровської міської ради 12 червня 2000 року. Основним видом діяльності ТОВ «Омега» є роздрібна торгівля продуктами харчування та непродовольчими товарами домашнього вжитку. Компанія «Омега» є оператором торгівельної мережі «Варус».

Виходячи з інформації, наданої Компанією, Рейтингове агентство не розглядає ТОВ «Омега» як такий суб'єкт господарювання, що входить в будь-яку групу компаній.

02.03.2009 р. ухвалою господарського суду Дніпропетровської області порушено провадження у справі №Б15/59-09 про банкрутство ТОВ «Омега». Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 12.03.2009 р. введено процедуру санації строком на 12 місяців та мораторій на задоволення вимог кредиторів. Керуючим санацією призначено директора ТОВ «РУШ» Сердюк Л.М., розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Татаринovu Ю.В.

Зниження кредитного рейтингу ТОВ «Омега» обумовлено погіршенням ліквідності компанії, несвоєчасністю розрахунків за взятими на себе зобов'язаннями по облігаціях та розпочатою процедурою банкрутства підприємства з введенням мораторію на задоволення вимог кредиторів.

Рейтинг з рівнем «aaC» означає, що позичальник очікує дефолт за борговими зобов'язаннями. Прогноз «негативний» вказує на можливість зниження рейтингу протягом року.

Компанія працює на ринку роздрібної торгівлі, який протягом останні років демонстрував високі темпи росту, чому сприяли низька насиченість ринку та підвищення купівельної спроможності населення. Проте, в 2008 році на розвиток роздрібної торгівлі суттєво вплинула економічна криза в Україні. У II півріччі 2008 року комерційні банки змушені скорочувати обсяги активних операцій з метою акумулювання коштів, що призвело до значного зростання відсоткових ставок по кредитах та скорочення строків кредитування. Різке подорожчання позикових коштів, а також труднощі по рефінансуванню раніше залучених кредитів негативно вплинуло на діяльність роздрібних мереж за одночасного скорочення доходів населення. Обмеженість можливостей залучення капіталу на фоні зниження рентабельності діяльності може призвести до зміни структури власності ряду компаній. У зв'язку з дефіцитом коштів підприємства будуть змушені «заморозити» програми екстенсивного розвитку мереж у регіонах. Крім того, в 2009 році можливий зворотній процес по зміщенню споживчого попиту в бік неорганізованої торгівлі. Надалі рейтингове агентство очікує скорочення обсягу роздрібного товарообороту на фоні зменшення купівельної спроможності населення та зростання цін на експортну продукцію за рахунок падіння курсу національної валюти.

Основними конкурентами Компанії (мережа супермаркетів «Варус») є загальнонаціональні мережі, зокрема, "Фоззі" ("Сільпо", "Фора", "Фоззі cash&carry"), АТБ-Маркет, ГК "Фуршет" ("Фуршет", "Фуршет-гурман"), ГК "Велика кишеня" ("Велика кишеня", "Просто маркет"), ГК "Амстор", ГК "Таврія", ЭКО ("Еко-

Маркет", "Эко плюс", "Симпатик"). На регіональному ринку основним конкурентом Компанії (мережа магазинів біля дома «Варус Експрес») є регіональна мережа "Велика ложка", оператором якої є компанія «Рearді».

Компанія ТОВ «Омега» є оператором торгівельної мережі «Варус». Номенклатура товарів мережі супермаркетів «Варус» включає в себе асортимент продуктових та побутових товарів, парфумерії та косметики, супутніх товарів для дому та сім'ї. Постачання товарів достатньо диверсифіковане, при чому на долю найбільшого з постачальників приходить близько 10% поставок.

Станом на 31.12.2008 р. до складу мережі входило 6 супермаркетів, три з яких розташовані у м. Дніпропетровськ, по одному у містах Донецьку, Харкові та Луганську, а також 12 дискаунтерів «Варус Експрес». Протягом IV кварталу 2008 року нових супермаркетів компанія не відкривала. Натомість було відкрито 1 магазин «Варус Експрес» у м. Єнакієве. Усі магазини мережі розміщуються на орендованих площах переважно сторонніх орендодавців.

Чистий обсяг реалізації ТОВ «Омега» за підсумками 2008 року становив 605 323,0 тис. грн., що на 43% перевищує результати 2007 року. Збільшення цього показника пов'язано із розширенням торговельної мережі компанії протягом 2006-2008 рр. В результаті цього отримано чистий прибуток у розмірі 1 510,0 тис. грн.

Таблиця 1. Показники рентабельності ТОВ «Омега» та інших операторів продуктового ритейлу

Показник	ТОВ «Омега»		ТОВ «Караван»		ТОВ «ЕКО»	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Рентабельність діяльності	0,48%	0,25%	2,2%	-	0,2%	-
Операційна рентабельність	2,68%	3,30%	4,7%	5,4%	2,9%	-
Рентабельність по ЕВІТДА	4,80%	5,47%	7,9%	4,3%	4,0%	-
Рентабельність чистих активів	29,04%	0,60%	4,7%	-	3,8%	-

Джерело: ТОВ «Омега», ТОВ «Караван», ТОВ «ЕКО» розрахунки ТОВ «Кредит-Рейтинг»

Показники рентабельності ТОВ «Омега» перебувають на невисокому рівні, проте невисокі показники рентабельності характерні для підприємств, що працюють у сфері роздрібної торгівлі.

За 2008 рік грошовий потік товариства від операційної діяльності мав додатне значення, що пов'язано, переважно, із зменшенням витрат на формування запасів та збільшення обсягів продаж протягом року. Хоча надходжень від операційної діяльності не було достатньо для покриття дефіциту по інвестиційній діяльності, викликаного активним вкладанням ресурсів у пошук та відкриття нових торгових точок. Грошовий потік від фінансової діяльності у 2008 році мав додатне значення – 33,9 млн. грн. в результаті залучення банківських кредитів для фінансування подальшого розвитку торговельної мережі та надходження коштів від розміщення облігацій.

Таблиця 3. Рух грошових коштів ТОВ «Омега» за 2006-2008 рр.

Показник	2006	2007	2008
Чистий рух від операційної діяльності	-5 904,6	27 268,6	17 401,0
Чистий рух від інвестиційної діяльності	-23 331,7	-45 576,6	-55 111,0
Чистий рух від фінансової діяльності	33 941,3	23 133,9	33 965,0
Чистий рух грошових коштів	4 705,0	7 825,9	-3 745,0

Джерело: ТОВ «Омега»

Валюта балансу ТОВ «Омега» зростала протягом останніх років. Станом на 31.12.2008 р. активи компанії на 67% сформовані оборотними активами. Оборотні активи на 58% складаються з товарно-матеріальних запасів та короткострокової дебіторської заборгованості. Основним джерелом фінансування поточної діяльності товариства протягом 2008 року були залучені кошти (залучені банківські кредити, розміщені облігації, кредиторська заборгованість).

Зобов'язання ТОВ «Омега» за банківськими кредитами протягом IV кварталу 2008 року збільшилися на 15,5 млн. грн. і станом на 31.12.2008 р. склали 103,2 млн. грн., або 35% валюти балансу, причому уся заборгованість компанії є короткостроковою (погашення якої мало відбутись протягом наступних 12 місяців). Практично вся заборгованість за банківськими кредитами номінована в національній валюті. Крім того, ТОВ «Омега» має також позабалансові зобов'язання на суму еквівалентну 2 500,00 тис. дол. США (довгострокові).

ТОВ «Омега» є емітентом процентних облігацій серії А із строком обігу до 27.07.2010 р. (погашення – з 28.07.2010 р. по 28.08.2010 р.), які зареєстровані ДКЦПФР 26 вересня 2007 року, свідоцтво ДКЦПФР №303/02/07. Кредитний рейтинг облігацій серії А знижено до рівня «aaC», прогноз «негативний». Станом на 31.12.2008 р. в обігу перебувають облігації на суму 2,0 млн. грн., 48 000 облігацій було тимчасово викуплено ТОВ «Омега». Оферта по випуску облігацій серії А передбачена по завершенні 8 купонного періоду з 29.07.2009 р. по 04.08.2009 р.

Показник співвідношення чистого боргу до ЕВІТДА з початку року дещо покращився і станом на 31.12.2008 р. він склав 4,4 рази, з урахуванням позабалансових зобов'язань – 5,0 разів.

Таблиця 2. Показники боргового навантаження ТОВ «Омега» та інших операторів продуктового ритейлу

Показник	ТОВ «Омега»		ТОВ «Караван»		ТОВ «ЕКО»	
	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008
Чистий борг, тис. грн.	102 651,4	147 164,0	86 176,4	170 424,00	155 202,03	529 972,0
Чистий борг з урахуванням позабалансових зобов'язань, тис. грн.	115 276,4	166 414,0	494 216,4	1 400 488,5	155 202,03	529 972,0
ЕВІТДА, тис. грн.	20 256,6	33 122,0	37 450,9	30 695,00	31 985,8	-45 324,0
Співвідношення чистого боргу до ЕВІТДА	5,07	4,44	2,30	5,55	4,85	-
Співвідношення чистого боргу до ЕВІТДА з урахуванням позабалансових зобов'язань	5,70	5,02	13,2	45,6	4,85	-

Джерело: ТОВ «Омега», ТОВ «Караван», ТОВ «ЕКО», розрахунки ТОВ «Кредит-Рейтинг»

Рівень ліквідності компанії за оцінками рейтингового агентства є низьким. Існуюче боргове навантаження є характерним для операторів роздрібної торгівлі. При цьому, оскільки, уся заборгованість компанії є короткостроковою, в умовах відсутності доступу до фінансових ресурсів підприємством було проведено ряд зустрічей з кредиторами з приводу реструктуризації заборгованості. Оскільки домовленості не було досягнуто 12.03.2009 р. на підприємстві було розпочато процедуру санації.

За результатами аналізу кредитний рейтинг ТОВ «Омега» знижено до рівня **uaC**, прогноз **«негативний»**.

Додатки

Балансові дані про майно ТОВ «Омега», тис. грн.

Показник	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	30.09.2008	31.12.2008
Необоротні активи	3 422,5	14 838,1	15 101,5	32 114,5	77 426,5	93 041,0	96 734,0
Нематеріальні активи	1,7	1,7	1,8	7,5	4,9	3,0	2,0
Незавершене будівництво	146,1	5 102,0	5 074,0	0,0	10 194,3	15 511,0	15 178,0
Основні засоби	3 274,7	2 934,4	4 425,7	26 240,0	49 252,3	72 627,0	76 804,0
Довгострокова дебіторська заборгованість	0,0	6 800,0	5 600,0	5 867,0	17 975,0	4 900,0	4 750,0
Оборотні активи	18 521,1	14 722,0	17 706,9	56 532,2	119 269,9	168 634,0	188 211,0
Запаси:	6 939,6	9 201,9	12 572,5	21 663,2	37 105,3	52 184,0	72 660,0
- виробничі запаси	114,9	147,4	32,7	19,3	739,8	5 179,0	5 855,0
- товари	6 824,7	9 054,5	12 539,8	21 643,9	36 366,4	47 005,0	66 805,0
Векселі одержані	0,0	0,0	0,0	5 600,0	0,0	1 487,0	1 487,0
Дебіторська заборгованість:	4 191,8	4 567,4	2 905,7	22 384,4	22 325,4	53 600,0	42 386,0
За товари	223,6	1 689,2	741,3	11 779,5	3 438,3	3 894,0	5 809,0
За розрахунками:	3 734,4	2 787,2	827,0	6 976,1	11 016,1	12 587,0	10 889,0
- з бюджетом	1 946,6	2 589,2	827,0	5 044,1	6 237,4	6 288,0	5 692,0
- за виданими авансами	1 787,8	0,0	0,0	1 932,0	4 778,7	6 299,0	5 197,0
- з нарахованих доходів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	893,0	18,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	233,8	91,0	1 337,4	3 628,8	7 871,1	37 119,0	25 688,0
Поточні фінансові інвестиції	0,0	0,0	0,0	0,0	44 399,2	54 896,0	58 617,0
Грошові кошти та їх еквіваленти:	7 389,7	952,7	2 187,8	6 710,2	14 533,5	5 246,0	10 788,0
- в національній валюті	7 389,7	952,7	2 187,8	6 710,2	14 533,5	5 246,0	10 788,0
Інші оборотні активи	0,0	0,0	40,9	174,4	906,4	328,0	2 255,0
Витрати майбутніх періодів	0,0	11,4	2,0	2 013,8	7 437,0	6 364,0	11 269,0
БАЛАНС	21 943,6	29 571,5	32 810,4	90 660,5	204 133,4	6 364,0	11 269,0
Власний капітал	1 636,6	4 389,8	4 645,4	4 940,5	7 038,4	8 330,0	8 428,0
Статутний капітал	386,0	386,0	386,0	386,0	386,0	386,0	386,0
Інший додатковий капітал	0,0	0,0	0,0	0,0	15,80	16,0	16,0
Резервний капітал	0,0	0,0	0,0	0,0	15,70	16,0	112,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1 250,6	4 003,8	4 259,4	4 554,5	6 620,9	7 912,0	7 914,0
Довгострокові зобов'язання	5 331,7	6 418,2	6 120,7	32 091,3	79 895,5	50 735,0	52 519,0
Довгострокові кредити банків	5 331,7	0,0	0,0	26 000,0	29 500,0	0,0	0,0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	0,0	6 418,2	6 120,7	6 091,3	50 395,5	50 74,0	50 237,0
Відстрочені податкові зобов'язання	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	61,0	2 282,0
Поточні зобов'язання	14 975,3	18 763,5	22 044,3	53 628,7	117 199,5	208 850,0	234 986,0
Короткострокові кредити банків	6 506,7	5 298,2	4 733,6	7 820,5	36 539,1	24 315,0	36 419,0
Поточна заборгованість за довгос. зобов'язаннями	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	63 357,0	66 779,0
Векселі видані	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3 702,0	4 517,0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи,	7 984,8	12 538,2	10 859,4	34 896,8	69 232,0	92 239,0	109 707,0
Поточні зобов'язання за розрахунками	106,1	115,0	333,6	2 755,4	4 061,5	5 925,0	1 309,0
Інші поточні зобов'язання	377,7	812,1	6 117,7	8 156,0	6 616,7	19 312,0	16 255,0
БАЛАНС	21 943,6	29 571,5	32 810,4	90 660,5	204 133,4	6 364,0	11 269,0

Звіт про фінансові результати ТОВ «Омега», тис. грн.

Показник	2003	2004	2005	2006	2007	9 міс. 2008	2008
Дохід від реалізації	70 512,8	106 706,6	120 796,5	191 534,9	506 104,1	525 032,8	725 849,0
ПДВ	11 518,8	17 513,3	19 980,6	31 725,8	83 941,8	87 062,8	120 363,0
Інші вирахування з доходу	65,5	62,5	44,4	291,3	143,8	118,0	163,0
Чистий дохід від реалізації продукції	58 928,5	89 130,8	100 771,5	159 517,8	422 018,5	437 852,0	605 323,0
Собівартість реалізованої продукції	50 756,1	77 451,5	85 722,0	134 142,4	347 740,8	349 419,6	474 034,0
Валовий прибуток	8 172,4	11 679,3	15 049,5	25 375,4	74 277,7	88 432,4	131 289,0
Інші операційні доходи	222,2	85,1	228,3	175,8	2 805,8	7 733,4	13 672,0
Адміністративні витрати	1 078,9	1 909,5	2 137,5	1 662,7	3 324,2	4 565,5	6 039,0
Витрати на збут	5 810,5	8 906,4	10 701,8	18 481,6	55 982,9	62 079,1	99 082,0
Інші операційні витрати	38,5	684,0	1 302,5	2 020,3	6 463,0	14 292,2	19 880,0
Фінансові результати від операційної діяльності	1 466,7	264,5	1 136,0	3 386,6	11 313,4	15 229,0	19 960,0
Інші фінансові доходи	3,9	2,7	0,0	0,0	1 616,5	2 692,8	2 730,0
Інші доходи	2,9	9 892,5	601,3	5 093,2	6 337,9	22 182,4	48 581,0
Фінансові витрати	64,9	1 288,5	1 246,4	2 827,3	9 278,0	14 051,7	20 045,0
Інші витрати	2,7	6 118,0	36,4	5 052,5	6 145,4	22 263,6	44 926,0
Фінансові результати до оподаткування	1 405,9	2 753,2	454,5	600,0	3 844,4	3 788,9	6 300,0
Податок на прибуток	0,0	0,0	198,9	304,9	1 800,7	2 377,2	6 300,0
Чистий прибуток	1 405,9	2 753,2	255,6	295,1	2 043,7	1 411,7	1 510,0

Порівняльна таблиця за окремими показниками підприємств ринку роздрібної торгівлі

(Порівняння підприємств ринку роздрібної торгівлі за основними показниками)

Показник	ТОВ «Омега»		ТОВ «Караван»		ТОВ «ЕКО»	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	422 018,5	605 323,0	471 661,8	716 506,00	744 443,0	1 311 934,0
Чистий прибуток, тис. грн.	2 043,7	1 510,0	10 558,1	-16 857,00	1 170,7	-151 269,0
ЕВІТДА, тис. грн.	20 256,6	33 122,0	37 450,9	30 695,00	31 985,8	-45 324,0
Чистий борг, тис. грн.	102 651,4	147 164,0	86 176,4	170 424,00	155 202,0	529 972,0
Власний капітал, тис. грн.	7 038,4	8 428,0	17 622,1	1 526,00	29 215,9	-122 053,0
Рентабельність ЕВІТДА, %	4,80	5,47	7,94	4,28	4,0	-
Рентабельність чистих активів	29,04	0,60	3,8	-	3,8	-
Співвідношення чистого боргу до ЕВІТДА, рази	5,07	4,44	2,30	5,55	4,85	-11,7
Поточний кредитний рейтинг компанії	uaC		uaBB		uaBB+	
Прогноз	негативний		стабільний		стабільний	